

Sabiedrības integrācijas
fonds

Liepājā un Rīgā izmēģinājumu projektā centīsies atgriezt bezpajumtniekus sabiedrībā

Publicēts: 18.05.2022.

[Jaunami](#)

[#MājoklisVispirms](#)

[#BepajumtniecībasMazināšana](#)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Lai mazinātu bezpajumtniecības problemātiku Latvijā un veicinātu cilvēku pilnvērtīgu atgriešanos sabiedrībā, Sabiedrības integrācijas fonds (SIF) uzsācis jauna pilotprojekta īstenošanu Liepājas un Rīgas pilsētu pašvaldībās. Īstenojot izmēģinājumu projektu, plānots ieviest citās valstīs izmantoto “mājoklis vispirms” pieeju.

Pēdējos gados ir palielinājies patversmju un naktspatversmju pakalpojumu saņēmēju skaits pašvaldībās. 2020. gadā personas, kas izmantoja naktspatversmes un patversmes visā valsts teritorijā, bija 5760, 97% no tām – lielākajās pilsētās. Visvairāk – 80% jeb 4617 personas atrodas galvaspilsētā. Tai sekoja Liepāja ar 365 un Daugavpils ar 191 patversmju klientiem. Lai gan patversmēs un naktspatversmēs līdztekus īslaicīgas uzturēšanās iespējām, uzturam un personiskās higiēnas iespējām, cilvēkiem ir pieejams arī sociālā darba speciālista atbalsts sociālo problēmu risināšanā, tas visbiežāk nav pietiekams būtisku izmaiņu panākšanai.

Īstenojot izmēģinājumu projektu atbalsta pasākumu sniegšanai bezpajumtniekiem, paredzēts izveidot un testēt pakalpojumu, kas mazinātu ar bezpajumtniecību saistītās problēmas Latvijā, izmantojot “mājoklis vispirms” pieeju, kā arī ieviešot katras personas

individuālajām vajadzībām pielāgotus risinājumus un sniedzot bezpajumtniekiem gan mājokli, gan tādu atbalstu, kas motivē un nodrošina iespējas saskarsmes un dzīves prasmju attīstībai, atkarību mazināšanai un nodarbinātības veicināšanai.

☞ Labklājības ministrs Gatis Eglītis uzsver: “Lai arī Latvijā risināmo jautājumu loks joprojām ir plašs, globāli skatoties – mēs esam attīstīta valsts. Attiecīgi, mums nevajadzētu pieņemt kā normu, ka daļa mūsu līdzcilvēku dzīvo uz ielas, ka viņiem nav māju. Katram var gadīties grūti dzīves brīži, tāpēc, ja vien cilvēkam ir motivācija mainīt savus apstākļus, esam gatavi palīdzēt katram bezpajumtniekam pilnvērtīgi iekļauties sabiedrībā, kurā viens no dzīves pamatiem ir mājas, kur atgriezties.”

SIF sekretariāta direktore Zaiga Pūce norāda, ka bezpajumtniecība ir visredzamākais un galējais nabadzības un atstumtības apliecinājums Latvijā.

☞ “Būtiska ir mājokļa problēma, nereti bezpajumtniekiem nav derīgi personu apliecinoši dokumenti vai vispār nav piešķirts personas kods. Plaši arī izplatīta alkohola atkarības problēma. Tāpat bezpajumtniekiem bieži ir raksturīgas zemas sociālās funkcionēšanas un saskarsmes prasmes, kas saistītas ar šķiršanos vai konfliktiem ģimenē, kā arī svarīgu attiecību trūkums dzīvē. Līdz ar to saskarsmes problēmas negatīvi ietekmē spēju pastāvīgi gādāt par savām pamatvajadzībām. Lai cilvēkiem sniegtu kritiski svarīgu atbalstu un palīdzētu atkal iekļauties sabiedrībā, izmēģinājumuprojekta ietvaros meklēsim jaunus un kompleksus risinājumus, pārņemot arī citu valstu pieredzi, kur šis jautājums ir aktuāls un tiek risināts ar labiem rezultātiem - Zviedrijas, Vācijas, Somijas labo praksi,” skaidro Zaiga Pūce.

“Mājoklis vispirms” ir pieeja ir plaši atbalstīta programma ASV, Kanādā un Eiropā, kuras laikā atbalsta pakalpojumi tiek organizēti vienlaicīgi ar dzīvokļa nodrošināšanu, proti, bezpajumtnieki uzsāk patstāvīgu dzīvi savā mājoklī uzreiz pēc iestāšanās programmā. Apkopotie dati citās valstīs liecina, ka programma kopumā ir ekonomiski efektīvāka kā ierastā pieeja, kurā personām līdz mājvietas piešķiršanas brīdim ir jāiziet noteikti rehabilitācijas un motivācijas programmas soļi. Piedaloties izmēģinājumuprojektā, pašvaldībām ir iespēja gūt unikālu pieredzi iespējami efektīvu bezpajumtniecības jautājumu risināšanā, apvienojot izmēģinājumuprojektā gūtās atziņas un zināšanas par organizāciju darbu arī citviet Eiropā, kurā šis jautājums tiek veiksmīgi risināts.

Izmēģinājumuprojektu “Atbalsta pasākumu sniegšana bezpajumtniekiem” plānots īstenot līdz 2023.gada beigām. Pēc izmēģinājumuprojekta beigām izveidotais pakalpojuma dizains, t.sk. ieviešanas rekomendācijas, būs pieejams visām Latvijas pašvaldībām.

Izmēģinājumuprojekts un atbalsta pasākumi iekļaujošas darba vides un dažādības vadības veicināšanai tiek veikti Sabiedrības integrācijas fonda īstenotā Eiropas Sociālā fonda projekta “Dažādības veicināšana” (Nr. 9.1.4.4./16/1/001) ietvaros. Finansējums 85% apmērā piešķirts no Eiropas Sociālā fonda un 15% finansē Latvijas valsts.

[Sociālas saliedētības departaments](#) >

[Dažādības vadības nodaļa](#)

Ilze Dūmiņa

Nodaļas
vadītāja

☎ +371 22811016

